

En l'exercici liberal de la seva professió en Manel se sent com un peix a l'aigua: "No ho canviaria pas per una cadira de *funcionari*, és una manera de treballar que no m'estimula. Després de dotze anys de professió només he treballat un sol cop per a l'Administració i, amb tota franquesa, en vaig quedar decebut. Tot i gaudir d'una llibertat projectual absoluta, les condicions administratives i burocràtiques no paguen la pena. Després de fer aquell projecte em vaig prometre no tornar a treballar-hi. Alerta, però, no voldria pas semblar derrotista; per sort avui dia els concursos públics ja no són els tripijocs d'abans. Fa anys vaig participar de jurat en un concurs i en veure com es repartien el pastís també vaig dir que mai més. La meua manera de treballar és una altra i, si tot continua com fins ara, per molts anys em dedicaré al client particular i als promotors".

I és que des que feia un mes que tenia el títol d'arquitecte sota el braç en Manel no ha parat: "Des que era estudiant queestic acostumat a guanyar-me les garrofes. Vaig baixar de Santa Coloma de Farners a Barcelona a estudiar i a mitja carrera als pares els va anar malament el negoci: l'aixeta s'acabava. Per tant, em vaig haver d'espavilar i els darrers anys a l'escola els vaig passar compaginant classes i feina. M'havia promès que no trepitjaria Santa Coloma sense haver acabat la carrera perquè aleshores era un poble d'uns sis mil habitants i, si hi anava, m'hi atraparia la feina que hi havia per fer. Amb el títol a la mà el primer que vaig fer va ser repartir targetes pel poble i, al cap d'un mes, ja tenia un primer encàrrec de vint-i-sis casetes". En Manel reconeix que d'això se'n diu sort. "Des de llavors no m'han faltat mai encàrrecs, fins i tot en èpoques de recessió. I és que m'encanta la meua feina tot i les presses, les pressions i les angoixes, però, qui no en pateix avui dia? Aquests són els problemes habituals i cal saber torear-los i gaudir de les visites a l'obra, treballar per seguir el projecte, millorar-lo i resoldre problemes". No hi ha res com una feina feta a consciència: "L'arquitecte novell creu que es crupirà el món fins que s'adona que l'arquitectura és més que un projecte sobre paper i un visat. En aquest sentit haig d'agrair a un arquitecte amic que durant els meus anys d'estudiant em deixés acompanyar-lo a les visites d'obra, cosa que em va permetre d'aprendre que ets part de l'engranatge i que has de saber dirigir una obra en contínua evolució i alhora saber tractar amb els professionals de la construcció: tractem amb persones, no amb totxos, i cal respecte i professionalitat per resoldre els problemes i superar els errors. I aquest contacte i aquest seguiment són especialment intensos quan es tracta d'un bloc de pisos, quan la feina s'enfila més que de pressa. L'obra és, en definitiva, un lloc d'aprenentatge constant".

Una actitud oberta i versàtil és essencial per assumir les noves estructures d'un mercat sorprenentment voluble: "El primer objectiu del promotor és vendre: si no ven, no t'encarregarà cap projecte. Per tant, has d'adaptar-te per força als desitjos del mercat i a una societat que cada cop és més exigent quant a preus, a estètica i a

dimensions. Tal com ho veig jo, una casa és com una caixa que ha d'esdevenir còmoda i atractiva gràcies als complementos i a la qualitat que hi afegeixes. La societat tendeix a empetitir la família -crec que és un error- i a gaudir de l'èxode dominical; si aquest és el sistema de vida que volem, fugir cap a l'hortol a passar el cap de setmana després de cinc dies de pressió, això és el que oferirà l'arquitecte".

Entre una llibertat anàrquica i uns condicionants estrictes, en Manel és partidari de treballar sota el pes d'unes bones directrius: "De fet, agraeixo al client que vingui amb una idea del *modus vivendi* que vol, i és que a cops els arquitectes ens creiem genis i projectem obres que veurem mentre en duri la construcció sense tenir en compte que el client hi viurà cada dia de la seva vida. Recordo un client que, després de presentar-li tres projectes, no es mostrava gaire entusiasmat. Per això vaig acabar fent-li una casa al meu gust. Ara el client frueix d'una llar preciosa al vell S'Agaró, però la feina em va costar tres avantprojectes i el projecte definitiu! El que vull dir és que, entre poc i massa, cal saber el que volem, escoltar el consell del professional i atènyer-nos a les normatives. Si escoltem el consell de l'arquitecte, ens estalviarem el disgust de la senyora que volia una cuina ben gran i avui ha de suar per netejar-la. Si ens atènyem a la normativa, comprendrem que projectar no és qüestió de col·locar una casa aquí o allà; hi ha un entorn dins del qual cal encaixar el programa". La filosofia d'en Manel és una: l'aigua clara i la xocolata espessa. "En aquesta vida cal ser honrat amb el client i amb un mateix. Hem de tocar de peus a terra i, si un client vol fer un disbarat, treure-li del cap -no podem fer mansions de pel·lícula per quatre duros-, encara que això vulgui dir perdre un projecte. Si la normativa sembla molt estricta, no ens enganyem: si no ho fos tant, també ens en queixaríem. Siguem realistes, massa llibertat és nefast: dóna via lliure a bunyols arquitectònics i a la no uniformitat. Precisament aquests són alguns dels problemes actuals amb què ens trobem a l'hora d'ampliar i annexonar obra nova. Una bona normativa de planejament és un punt de partida essencial que evita abusos i malbarataments del sòl i estalvia maldecaps a l'arquitecte i diners al client".

Tot i ser home de recursos en Manel afirma no disposar de la solució a la crisi dels oficis de la construcció: "És una situació ben comprensible. L'arquitectura és fruit de diversos factors: d'un arquitecte que la concep i que vetlla perquè es faci tot com cal, d'un propietari solvent i disposat a pagar el que valen les coses, i d'un bon executor. Amb l'eclosió arquitectònica dels darrers temps, anem collats per totes bandes. La llei del màxim benefici ens ha portat a l'escassetat de mà d'obra qualificada, i això a contractar el primer que passa. És una realitat per a l'arquitecte que, a fi de comptes, és responsable de tot. Fins i tot és responsable que els operaris de la construcció duguin casquet a l'obra! Però, què haig de fer si me'n trobo un de tossut?". Esperem que en Manel continuï sent per molts anys tan optimista i jove d'esperit, tan enamorat del contacte humà com avui.

“L’arquitectura és fruit de diversos factors: d’un arquitecte que la concep i que vetlla perquè es faci tot com cal, d’un propietari solvent i disposat a pagar el que valen les coses i d’un bon executor”

Manel Casadevall - Santa Coloma de Farners (Selva)